

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد .  
برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این  
طرح درس با قیمت فقط دو هزار تومان  
به سایت علمی و پژوهشی آسمان  
مراجعه کنید**

[www.asebankafinet.ir](http://www.asebankafinet.ir)

جدول طرح درس روزانه

درس نهم

مشخصات کلی	نام درس : جغرافیای ایران موضوع درس: سکونتگاه های شهری و روستایی مدت جلسه: 80 دقیقه نام مدرسه: تعداد دانش آموزان : 27 نفر کلاس و مقطع تحصیلی : پایه دهم نام دبیر: تاریخ :
هدف های کلی درس	آشنایی دانش آموزان با مفهوم سکونتگاه های شهری و روستایی کشور ایران

<p>هدف های رفتاری درس</p>	<p>انتظاری رود دانش آموزان بتوانند:</p> <p>1- مفهوم سکونتگاه را از دیدگاه جغرافیا با ذکر مثال توضیح دهند.</p> <p>2- عوامل شکل گیری سکونتگاه در گذشته و حال را با یکدیگر مقایسه کنند.</p> <p>3- عوامل طبیعی و انسانی اثرگذار برگسترش سکونتگاهها ، در گذشته و حال را مقایسه کنند.</p> <p>4- ویژگیهای انواع سکونتگاه از نظر شیوه زندگی لیست کنند.</p> <p>5- عوامل تاثیرگذار بر شکل سکونتگاه را توضیح دهند.</p> <p>6- تغییرات جمعیتی سکونتگاه های ایران را بر روی نمودارهای جمعیتی (تحولات درصد رشد سالانه جمعیت ، میزان رشد جمعیت شهرهای کشور) را تجزیه و تحلیل کنند.</p> <p>7- نارساییهای موجود در شهرهای پر جمعیت را با ذکر دلایل استدلال کنند.</p> <p>8- با توجه به وضع جغرافیای شهرها و روستاها، نقش هریک را مشخص کنند.</p>
	<p>9- مستندات (متن، تصویر) از مهاجرت معکوس به کلاس (نصب بر روی تابلو) ارائه دهند.</p> <p>10- با توجه به تغییرات در سکونتگاه ها ، تمایل به مطالعه و جمع آوری اطلاعات از آینده سکونتگاه ها را داشته باشند.</p>
<p>مواد و وسایل مورد نیاز</p>	<p>تصاویر متعدد در خصوص مفاهیم شکل گیری ، گسترش ، شکل و نقش سکونتگاه ها ، نقشه راه ابریشم به فارس ، اطلاعات جدید از تغییرات جمعیتی مثل تاسیس شهرداری، بریده ی روزنامه از مسائل روز و تاریخی سکونت گاهها</p>

<p>به منظور آماده سازی دانش آموزان ، با مفهوم سکونتگاه شروع کنید.به کمک تصاویر صفحه 76 کتاب به نقش عوامل طبیعی و انسانی در شکل گیری یک سکونتگاه توجه کنید .</p> <p>در اینجایی توانید از یک تصویر سکونتگاه شهری هم کمک بگیرید و با استفاده از دو تصویر سکونتگاه شهری و سکونتگاه روستایی وجود عوامل متعدد رادر آن مشخص کنید، به طور مثال وجود مجموعه ای از مسکن و عوامل طبیعی و انسان در هر دو و تفاوت در برخی از عوامل .</p>	<p>قبل از شروع درس</p>	
<p>با توجه به انتظارات یادگیری، مفهوم سکونتگاه را از دیدگاه جغرافیایا ذکر مثال بیان کنند ، عوامل شکل گیری سکونتگاه ، عوامل طبیعی و انسانی اثرگذار بر گسترش سکونتگاه ها ، در گذشته و حال را مقایسه کنند و ویژگیهای انواع سکونتگاه از نظر شیوه زندگی بیان کنند .</p>	<p>ارزشیابی ورودی</p>	
<p>شکل گیری سکونتگاه ها، عوامل اثرگذار در گسترش سکونتگاه ها، انواع سکونتگاه ها، شکل سکونتگاه ها، تغییرات جمعیتی سکونتگاه های ایران نقش سکونتگاه ها، شهرگریزی .</p>	<p>رئوس مطالب</p>	<p>آماده سازی</p>
<p>از طریق پاورپوینت و روش نمایشی و روشهای پرسش و پاسخ و بارش فکری و سخنرانی و استفاده از تصاویر سکونتگاهها پاسخ فعالیت ها هم با کمک دانش آموزان داده می شود.</p>	<p>فعالتهای مربوط به روش ها</p>	
<p>تصویری از یک سکونتگاه روستایی(در انتخاب تصویر هدف مورد توجه باشد) را به دانش آموزان نشان دهد و از آنها سوال کنند به نظر شما چه</p>	<p>رئوس مطالب</p>	<p>ارائه درس جدید</p>

عواملی میتواند در به وجود آمدن ونحوه ی گسترش این روستا اثر بگذارد:  
لازم به ذکر است دانش آموزان در این زمینه ، اطلاعات در پایه چهارم ابتدایی کسب کرده اند. سپس تصویر از یک سکونتگاه شهری بگذارید و هریک از عوامل اثرگذار در شکل گیری بر روی روستاها را با شهر مطابقت دهید . به طور مثال ، آب در شکل گیری هردو مهم است .

از دانش آموزان بخواهید به اطلاعات داده شده در صفحات 76 و 77 کتاب مراجعه کنند و با توجه به آنها و ضمن مشورت با یکدیگر عوامل اثرگذار بر شکل روستاها را لیست کنند.

از دانش آموزان بخواهید فعالیت شماره 1 صفحه 70 کتاب را انجام دهند.  
برای ورود به بحث عوامل اثرگذار در گسترش سکونتگاه ها می توانید دو سوی اطلاعات متضاد از سکونتگاه در معرض دید دانش آموزان پاسخ به این سوال زمینه های لازم برای پرسش بعدی را آماده می کند . از آنها پرسیده عواملی سبب پدید آمدن شهرهایی با جمعیت زیاد (کلان شهر) می شود. با توجه به اینکه دانش آموزان در پایه ی نهم درباره شهرنشین ، پیدایش ما در شهر ، ابر شهر و مشکلات آنها در درس جمعیت جهان خوانده اند، می توانید توضیحات خوبی از آنها داشته باشید.

برای تدریس نقش سکونتگاه می توانید خیلی ساده وارد بحث شوید. از دانش آموزان پرسید که شهر X به چه شهری مشهور است. بهتر است که تعدادی شهر که دارای ویژگیهای متفاوتی هستند را در نظر داشته باشید و پرسش ها را درباره شهرها ادامه دهید. با توجه به پاسخ ها ، می توانید مفهوم نقش سکونتگاه را توضیح دهید. از دانش آموزان بخواهید تصاویر صفحه 84 را نگاه کنند. و با توجه به هر تصویر نقش سکونت مرتبط با آن را تعیین کنند. برای درک بهتر مفهوم نقش سکونتگاه ها از دانش آموزان بخواهید فعالیت صفحه 85 کتاب را انجام دهند .

برای تدریس بخش پایانی درس با سوال چه کسی می داند مهاجرت معکوس یعنی چه؟ شروع کنید . با جمع آوری جوابها و اشاره به مفهوم شهرگزینی (مهاجرت معکوس) می تواند ادامه دهید. مفهوم شهرگزینی از

<p>جمله مفاهیم قابل لمس برای دانش آموزان است . انجام فعالیت صفحه 85 کتاب می تواند برای تکمیل تدریس این مفهوم کافی باشد. بخشی از این اطلاعات میتواند مربوط به سکونتگاههایی که در طول زمان محدود ویا ازبین رفته اند، باشد. بخشی دیگر سکونتگاههایی که از رشد خوبی برخوردار بوده اند را تشریح کنند. ازدانش آموزان</p> <p>بخواهید مطالب فوق را تجزیه و تحلیل کنند. و نتایج این تجزیه و تحلیل را به صورت لیستی از عوامل انجام فعالیت صفحات 78 و 79 کتاب کمک می کند تا نقش یکی از عوامل طبیعی به خوبی مشخص شود .</p> <p>برای ورود به مفهوم شکل سکونتگاه تصاویر وسیله خوبی برای فهم سریع مطالب هستند. تصاویر روستا و شهر می تواند انواع شکل سکونتگاهها را مشخص کند. مجموعه ی تصاویر صفحات 80 و 81 کتاب هم می تواند به بخشی از آنچه مورد نظر دبیر محترم باشد پاسخ دهد.</p> <p>برای تدریس مفهوم تغییرات جمعیت و پیدایش شهرهای پر جمعیت از دانش آموزان بخواهید نمودار های صفحه ی 82 کتاب را نگاه کنند .</p> <p>تغییرات پیش آمده در دهه های اخیر را مورد بررسی قرار دهند و نظرات خود را به دوستان خود در کلاس بگویند . سپس ازدانش آموزان بخواهید که به جدول کلان شهرهای ایران صفحه ی 83 کتاب نگاه کنند و رابطه ی بین نمودارهای قبلی و این اطلاعات جمعیتی بیان کنند .</p>		
<p>اسلایدهای تهیه شده در پاورپوینت نمایش داده میشود و قبل از هر چیزی از دانش آموز سوال می شود و سپس معلم با کمک دانش آموزان پاسخ سوالات را با کمک نمایش پاورپوینت توضیح می دهد. پاسخ فعالیت ها هم با کمک دانش آموزان داده می شود.</p>	<p>فعالیت های مربوط به روش ها</p>	
<p>ارائه خلاصه درس توسط معلم و نوشتن آن روی تابلو و انجام فعالیتهای مربوط به فعالیتهای درس و حل آنها - معرفی سایتهایی در مورد سکونتگاه های شهری و روستایی در ایران</p>	<p>فعالیت های مربوط به روش ها</p>	<p>فعالیت های تکمیلی</p>
<p>پرسش چند سوال از دانش آموزان از روی نقشه ها و تصاویر کتاب - پرسش از دانش آموزان در حین تدریس</p>		<p>ارزشیابی تکوینی</p>

<p>در ابتدا ازدانش آموزان بخواهید که فعالیت شماره 2 صفحه 78 کتاب را انجام دهند. استفاده از کتاب استان شناسی و اطلاعات اضافی توسط دبیر مربوطه به دانش آموزان برای دستیابی به پاسخ کاملتر کمک می کند. با خلاصه کردن و جمع بندی مطالب مربوط به شکل گیری، شکل، نقش و تغییرات جمعیتی سکونتگاه ها اهم مطالب مربوط به آنها را مرور کنید.</p>	<p>به پایان ببرید</p>
<p>مفاهیم شکل گیری، گسترش، شکل، نقش و تغییرات جمعیتی سکونتگاه ها با توجه به مواردی که در انتظار یادگیری مطرح شده است، محور ارزشیابی هستند. فعالیتهای دانش آموزان در فرآیند تدریس نقش مهمی در مجموع ارزشیابی در واحد یادگیری دارد.</p>	<p>محورهای مهم ارزشیابی</p>
<ol style="list-style-type: none"> <li>1- چه عواملی در شکل گیری سکونتگاه های شهری و روستایی نقش دارد.</li> <li>2- نقش آب در شکل گیری سکونتگاه های روستایی را بنویسید.</li> <li>3- عوامل گسترش سکونتگاه های شهری و روستایی چیست؟</li> <li>4- علل از بین رفتن شهر بیشاپور چیست؟</li> <li>5- انواع سکونتگاه ها در ایران را نام ببرید.</li> <li>6- ویژگی زندگی عشایری را بنویسید.</li> <li>7- ویژگی سکونتگاه های روستایی چیست؟</li> <li>8- شهر را تعریف کنید.</li> <li>9- روستا را تعریف کنید.</li> <li>10- شهر چه ویژگی هایی دارد؟</li> <li>11- اجزاء سکونتگاه روستایی را نام ببرید.</li> <li>12- اجزاء سکونتگاه شهری را نام ببرید.</li> <li>13- دو طبقه بندی کلی سکونتگاه های روستایی را نام ببرید.</li> <li>14- ویژگی های روستاها را بنویسید.</li> <li>15- روستاهای متمرکز را تعریف کنید.</li> <li>16- انواع روستاهای متمرکز را نام ببرید و معمولا هریک در کجا شکل</li> </ol>	<p>نمونه هایی از پرسش و پاسخ درس</p>

گرفته اند.

17-انواع شکل سکونتگاه های شهری را نام ببرید و برای هرکدام مثالی بیاورید.

18-شکل سکونتگاه های در شهر اصفهان و همدان چیست.

19-عوامل تغییر سکونتگاه های شهری در سه دهه اخیر چیست.

20-کلان شهر را تعریف کنید.

21-نقش شهرهای تبریز- تهران- اراک و کرمانشاه را بنویسید.

22-نکات مهم در مورد نقش سکونتگاه ها را بنویسید.

23-شهرگرزی چیست؟

24-نام دیگر شهرگرزی را بنویسید.

25-علل شهرگرزی را بنویسید.